

Casa del carrer Mossèn Jaume Via, 55

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Mossèn Jaume via, 55.
Alçada: 173

Coordenades:

Latitud: 41.439847089661
Longitud: 1.8641299009323
UTM Est (X): 405109
UTM Nord (Y): 4588209

Classificació

Número de fitxa 08091 - 272
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Neoclàssic
Segle XX
Any 1901
Autoria de l'element: Lluís Mas i Civil
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 5083109DF0858S0001OD

Fitxes associades:

[Carrer Mossèn Jaume Via](#)

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dt., 28/05/2024 - 14:30

Descripció

Casa neoclàssica ubicada a la cantonada entre el carrer Mossèn Jaume Via i la graonada del carrer Sant Jordi fins al passeig circumval·lació.

És un edifici de planta quadrangular amb coberta a doble vessant paral·lel al carrer, patí posterior i està distribuït amb planta baixa i pis. La façana principal s'orienta al carrer Mossèn Jaume Via de la qual destaca la portalada amb arc rebaixat al centre flanquejada per dos grans finestrals amb reixa que estan emmarcades simulant brancals. Una gran cornisa amb mènsules voltades separa el pis, en el qual només veiem tres finestres rectangulars sense més decoració i que corresponen a una ampliació posterior que no figurava al projecte inicial.

Disposa d'una segona façana exterior amb el carrer Sant Jordi, tot i que només disposa de dos finestrals amb reixa a la planta baixa i tres més al pis sense elements decoratius rellevants.

Història

Lluís Mas va destacar per la seva labor en la construcció de diverses cases de renda de diferents tipologies per a explotació pròpia. Entre elles, sobresurt la casa situada al carrer Mossèn Jaume Via número 55, construïda l'any 1901. Aquest immoble va ser projectat i edificat per Lluís Mas actuant com a mestre pràctic o mestre constructor, mostrant la seva capacitat i versatilitat en l'arquitectura residencial.

El treball de Joan Rosselló i Raventós (1990) recull l'obra i l'activitat de la nissaga dels Mas, una família de paletes, constructors i arquitectes que han tingut una presència molt important en la vida de Gelida durant els segles XIX i XX. La configuració de la Gelida moderna no seria la mateixa sense aquesta influència, la qual ha significat, entre altres aspectes, la introducció del Modernisme a Gelida, la construcció de molts edificis representatius i la redacció del primer Pla General d'Urbanisme a principis de 1980.

Des de la primera meitat del segle XIX, els Mas han intervingut sense interrupció en el procés de construcció de la Gelida actual, amb dos-cents anys d'una activitat amb repercussió pública. La família Mas ha destacat com a paletes, constructors i arquitectes a Gelida, amb la voluntat de dominar el sector de la construcció local per assegurar-ne l'activitat, fins al punt d'implicar-se políticament com un instrument més. Aquests constructors eren coneixedors de l'ofici i dels mecanismes per desenvolupar-lo, i també estaven dotats d'una considerable dosi de creativitat i audàcia que s'ha anat manifestant a les diferents generacions. La nissaga va iniciar-se amb la figura de Mariano Mas i Morros (1799-1880), nascut a Capellades, qui es va traslladar a Gelida al voltant de 1825. A partir d'aquí, els projectes i les construccions s'han succeït en diferents generacions. L'herència constructiva de Mariano Mas va ser recollida pel seu hereu, Francisco Mas i Romanà, que es va dedicar de ple a l'ofici de constructor de cases consolidant la nissaga al poble entre 1860 i 1886.

La següent generació va bifurcar l'activitat de la família. L'hereu, Mariano Mas i Civil (1861-1942), es va mantenir a l'empresa familiar, mentre que el segon fill, Lluís Mas i Civil (1863-1906) es va dedicar a la construcció de cases i va ser el primer Mas que es va decidir a projectar obertament. La fil·loxera i la crisi agrícola van centrar els germans Mas en el sector de l'estiueig a principis dels anys 1890. El 1886, els dos germans van construir la seva primera casa al carrer de Salou, anticipant el futur de la construcció a Gelida. A partir del 1900, l'activitat dels germans Mas es va caracteritzar per avançar cap al domini ple del sector de la construcció local i per la seva creativitat. El 1899, Lluís Mas va signar com a mestre constructor el seu primer projecte, redactat per Manuel Sabater, i a partir d'aquest moment, tant Mariano Mas com Lluís Mas

van signar projectes.

Bibliografia

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROSELLÓ, Joan (2018). L'arquitectura de Joan Pascual Batlle dins del marc de la societat de Gelida de finals del segle XIX. La Quaderns Gelidencs d'Història i Societat – 6. Ajuntament de Gelida.

ROSSELLÓ, Joan (1990). "Els Mas, nissaga de paletes, constructors i arquitectes de Gelida". Miscel·lània Penedesenca. 1990 p 493-512

ROSSELLÓ, Joan (1988). "*La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de la Gelida actual.*" Miscel·lània penedesenca, vol. 12, 1988, pp. 227-242.

ROSSELLÓ, Joan (2022) "Els paletes a Gelida a finals del segle XIX". *Programa Festa Major 2022*. p 66 - 71

Enllaços d'interès:

[Els Mas, nissaga de paletes, constructors i arquitectes de Gelida](#)

[La incidència de l'arquitectura de Juan Pascual i Batlle en la conformació de l...](#)

[Programa de Festa Major 2022](#)

